

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Szechenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTKAY MENYHÉRT.
Helyettes szerkesztő:
BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Veszélyes utakon.

Szépen kezdődik az új év.

Szell Kálmán, a formulák nagy mestere, újabb *póttörvényjavaslatot* készít hazánk közgazdasági függetlenségének *kijátszására*. Az osztrákoknak már van *Noth-§-uk*, számunkra pedig, mint a hivatalos Nemzet feltalálta, most gyártják a „*szükség-törvényt*.” Mert nekünk szükségünk van a szolgaságra. Bármi módon, bármi eszközökkel csak erre törünk. Hiába kínálkozik nekünk a jó alkalom önállóságunk kivívására, mi egyszerűen agyonformulázzuk, örülteknek mondva azokat, kik a jogokhoz való szívós ragaszkodást javasolják. Oh a providenciális államférfiak, mint jól nevelt ebek, a császár akarata előtt mindig meglapulnak.

A Nemzet ugyan tagadni próbálja Szell szándékait, de a mindég kitűnő értesülésekkel rendelkező Budapesti Hirlap vasárnapi száma ráczáfol a hivatalosra, jelezve, hogy az esetben, ha osztrákok a kiegyezési és tarifális javaslatokat elvetik, *megint Magyarország hoz törvényt Ausztria számára is, a közérdekű gazdasági ügyekben*. Milyenek lesznek ezek a törvények, írja a nevezett lap, azt csak Szell és még négy beavatott augur tudja, de az elmondottakból a bolond is kitalálhatja, hogy az önálló vámterület megvalósításáról Szell alatt szó sem lehet, hanem folyik tovább a formulákkal való közgazdasági szolgaság. Valóban nemzet akkorát még nem csalódott államférfiban, mint mi a formulákat gyártó osztrák hazafiban.

Az osztrák parlament nem hajlandó sem a kiegyezés, sem vámtarifa megszavazására. Miként tudjuk, az 1898. I. törvénycikk utasította a kormányt, hogy az esetben, ha Ausztriával a vám-szövetséget megállapító javaslatok ugyan-ezen év május 1-ig létre nem jönnek, terjesszen törvényjavaslatot a ház elé az önálló gazdasági berendezkedésre, még pedig hivatkozással az 1867. évi

XII-ik törvénycikk 68-ik §-ra, mely hazánk részére az osztrákkal való meg egyezés esetére fenntartja az önálló vámterülethez való jogát; azt is meghagyja egyszersmind a kormánynak, hogy azt a javaslatot olyan időben terjessze be, hogy az ugyanazon év december 31-ike előtt törvényesen megszavazható lehessen. Ebből a törvényjavaslatból nőtt ki később a Szell-féle nesze semmi, fogd meg jól: az önálló rendelkezés formulája, a gazdasági szolgaság. Pedig aligha nem egyre megy a dolog, akár más kötözi össze lábaimat, akár én magam. Végeredmény az, hogy mozgásra képtelen vagyok. Tudjuk azt is, hogy az 1899. évi XXX-ik törvénycikk a vámtételek fölött való megegyezést az osztrákkal *határidőhöz köti* és kimondja, hogy az új vámtarifának a külföldi hatalmakkal való szerződések lejártá, illetőleg az új szerződéseket megelőző alkudozások megkezdése előtt, okvetlen készen kell lennie; a két államnak tehát a tarifa-tételekre nézve az 1902-ik év végeig meg kell egyeznie.

Ez a vámtarifa, melyben az osztrákok biztosan újólag megnyuznak bennünket, okvetlen készen lesz elég korán arra, hogy a két parlament tárgyalhassa. A magyar parlament természetesen elfogadja, hisz olyan káros törvényjavaslatot még nem terjesztettek a ház elé, melyet a szabadelvűek meg ne szavaztak volna. A veszekedő osztrákok azonban, hogy Körbernek borsot törhesse az orra alá, azt a törvényjavaslatot okvetlen elvetik, erre biztosan számíthatunk.

Ha pedig ez bekövetkezik, akkor a további teendőkre a 67-iki XII-ik törvénycikk ad utasítást, mely az 5-ik §-ban határozottan kiköti, hogy az osztrák császár hazánkkal szemben, az osztrák császárság tartományait abszolút hatalommal többé nem képviselheti és azok alkotmányos képviselőinek befolyását a velünk való szerződések megkötése alkalmával *sebbé nem mellőzheti*. Ugyan-

ezen törvény 25-ik §-a pedig *a közös ügyek elintézésének feltételül szintén kiköti a teljes alkotmányosságot*, hangsúlyozza újólag, hogy hazánk amaz országoknak *csakis alkotmányos képviselőivel léphet bármi közös viszonyba*; ez a § újólag hangsúlyozza, hogy Ő felsége a közügyek kezelésénél ezen országok *alkotmányos befolyását nem nélkülözheti*. Olyan világos ez a törvény, hogy még a Tisza Kálmán sophismák gyártására berendezett agyveleje sem tudna rajta egy tűfoknyi kibuvó lyukat találni.

Az új „*szükség-törvény*” a 67-es kiegyezésnek ezen rendelkezéseinek *akar részt törni*. Szell Kálmán Deák Ferencz tanítványának vallja magát, de úgy látszik a tanítvány nincs megelégedve a mester munkájával. Kontár kezeivel korrigálni próbálja. Csak ugy ne járjon aztán, mint Göthe Zauberlehrlingjében az inas, ki futva menekül a felidézett veszedelem elől. Mert az ellenzék nem engedheti meg, hogy a formulákkal rendszeresen romboljanak a 67-es alap-törvényeknek éppen azokon a cikkein, melyek hazánk függetlenségét, *bizonyos eshetőségekre* mégis fenntartják. *Ez a szükség-törvény olyan esetet alkotna a vámközösség felbonthatlanságára, melyre az osztrákok adandó alkalommal mindig hivatkozhatnának*.

De a legnagyobb veszély még sem ebben rejlik.

Nem működik az osztrák alkotmányos gépezet, szükség-törvény kell hát, ezt mondja Szell Kálmán. De a dolog nem így áll. Ha a gépezet kerekei közé beteszik a kiegyezést, az egyszerűen eldobja azt; ez az igazság. *Tehát az osztrák császár és Körber nem engedik működni a gépezetet, nehogy a kiegyezést elvesse, nehogy azzal szemben az osztrák népek felfogását kifejezhesse*.

Az osztrákok ugy a kvótát, mint az egész kiegyezést *igazságtalannak tartják magukra nézve*, szerintök Magyarország őket elnyomja, igazságtalannul adóztatja s hogy ezt tehesse, magát az

ROSENBERG GYULA

szőnyegek, függönyök, takarók és pokróczok nagy áruháza
a volt Makra-féle helyiségben (Debreczeny ház)

Mähr Károly urral szemben.

Gyapju, csipke és tüll **függönyök**. Futó- és szalon-**szőnyegek** minden minőségben. **Paplanok** és **matraczok** lószőr és afrique(tengeri fű).

A legolcsóbb szabott árak minden darabon feltüntetve.

elsőrangu női divat-áruháza
a színház-épületben.

Szíves értésére adom a tisztelt hölgyközönségnek, hogy az **őszi és téli idényre** valódi **szövet- és selyem újdonságaim** — teljes angol és francia választóka beérkezett. Mintákkal vidéke készséggel szolgálók és minden rendelést **bermentesen** küldök.

Szigoruan szabott árak! Készízetésnél 5 százalék engedménnyel.

osztrák alkotmányt akadályozza rendes működésében, hogy javaikban igazságtalanul gazdálkodhassék. Ez az osztrákok felfogása. Örült és téves, de nekünk még sincs jogunk őket akaratauk ellenére a mindkét országra kötelező erejű törvény megkerülésével boldogítani.

Mert jöhet idő, mikor ők kamatostul visszaadják nekünk a kölcsönt.

Tudjuk, hogy a császár a kvóta kérdésében éppen úgy, mint a kiegyezésben állandóan az ő pártjukon áll. Erre támaszkodva velünk szemben támasztott követeléseikben az osztrákok vakmerők és telhetetlenek. Egészen biztosra vehetjük, hogy a kiegyezés következő tíz évében úgy a kvótában, mint a vámtételekben megint olyan szemtelen követelésekkel lépnek fel, melyek részünkről egyszerűen teljesíthetetlenek lesznek. *Mi lesz ekkor velünk?*

Hihetőleg az, mi most az osztrákokkal.

A fák sem nőnek az évig s a nemzetnek is meg van a teherbíró képessége. Eljön előbb-utóbb az idő, mikor a két kormány által megállapított kiegyezést a nép helyzetét ismerő magyar képviselők épen úgy nem fogják megszavazni a reixráth, mint a mai kiegyezést a mai osztrák kormánynak. Magyar kormány mindég lesz, mely a hatalomért a szertelen nemzeti áldozatokat Bécsben felajánlja, de nem talál képviselőházra, mely azt elfogadja.

Mi történik ekkor?

Az, hogy találnak magyar kormányt, ki Körber módjára hol összehívja, hol elnapolja majd a magyar parlamentet, de a kiegyezést általa elvetetni, leszavaztatni nem engedi. Ilyen esetekre ott van Bánffy, ott van a Tisza familia és

egy csomó, hatalom-éhes, mindenre kapható ember. Akkor majd a Széll formuláira és szükségstörvényeire s a velük szemben a magyarok részéről most tapasztalt viszonyosságra hivatkoznak az osztráknak. S ha mi zugolódunk, hogy a kvótát, kiegyezést nem alkotmányos uton léptetik életbe, könnyű lesz a válasz. Azt felelik nekünk: „Hát ti miért erőszakoltatok Széll alatt ránk a kiegyezést, mikor tudtátok, hogy parlamentünk azt meg nem szavazta volna? Ha ti a parlamenteteknek volt joga a mi beleegyezésünk nélkül Ausztria számára kiegyezést megszavazni, most a mienknek is van joga Magyarországnak hasonlóval kedveskedni. Így aztán egyik kormány és népképviselőt kiegyezés alkalmával való meg nem egyezés esetén mindég belekergethetia másikat az abszolutizmusba, mindég megakaszthatja egyik a másiknak az alkotmányos gépezetét.

Ma rajtam, holnap rajtad. Gondoljuk meg jól a dolgot. Mert ha akár mi az osztrákra, akár ők reánk, akaratauk ellenére kiegyezést erőszakolhatnak s ha egyik parlament akarata mindég el kell nyomni, hogy a másiké egyoldaluan érvényesüljön, az nem vezethet másra, mint egyik ország alkotmányának és szabadságának elsorvadására. Természetesen, a gyengébb huzza majd akkor is a rövidebbet. A gyengébb pedig tudvalevőleg nem Ausztria.

Komoly dolog ez!

Nem szeretek handa-bandázni. Még a magánéletben is az egyéni megbízhatóság, az őszinteséggel párosult igazmondáson nyugszik. Szóval egy egész ember, tudva mindig igazat mond.

Ugy vagyunk mi a nyilvános életben is. Az, ki közszereplésre vágynak, úgy számíthat bizalomra, ha a meggyőződést és tényekkel támogatott igazságot viszi bele a közéletbe.

Mi már régen felszínre hoztunk egy eszmét. Szószólói lettünk annak, hogy *Miskolcz város törvényhatósági joggal felruházott város legyen.* Nem frázis ez; hanem egy életre való eszme, a mit küzdelemmel, kitartással megvalósíthatunk. A mely eszmének pártolása csak hasznot hozhat.

Itt állunk a közigazgatási reformok előtt. Mi is adjunk életjelt magunkról. A városok közjogi szerepét, szerepkörét fogják eldönteni; jogunk, de kötelességünk is a gondoskodás.

Nem lehet megdönteni azt az igazságot, hogy úgy a törvényhatósági, mint a rendezett tanácsu városoknak a mai közigazgatási szervezetben nagyon háládatlan szerep jutott.

Mit csinál ma egy város? Egy sereg állami funkciókat végez. Ellátja a közrendészetet, a rendőrséget állítja fel. Végzi az anyakönyvi teendőket. Ezt is az államhatóság a városokra tolta. Szolgálja, még pedig elég nagy anyagi megterheléssel, a közoktatásügyet. Mit kap ellenszolgáltatást? — S mindezeket végzi a maga erejéből.

A megyének nincs rendőrsége. Ott nem vezetnek anyakönyveket. Nincs is iskolája. Mégis a vármegyék kapják a szubvenziót. Az államtól se a törvényhatósági városok, se a rend. tanácsu városok egy garas segédelmet sem kapnak.

Ez az ok is elég arra, hogy ébredjünk. Ez az ok is elég arra, hogy e mozgalom jóhiszeműségét igazolja. Ez

TÁRCZA.

Farsangi képek.

— Színmű 4 felvonásban. —

Írta: *Vajdai Szabó Isván.*

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —

I. Felvonás.

Karnevál bevonulása.

Személyek: Karnevál herczeg, Pierott, Karneval kísérete.

Színhely: Miskolcz berkeiben, farsang kezdetén.

Pierott: Rajta, előre, fel mulatni hát
És vidítsuk fel Miskolcz városát!
Ismerjük népét,
Sok bájos szépét,
Szentül imádja,
Óhajtva várja
Karnevált.

Mindnyálan:
Rajta, előre fel mulatni hát,
És vidítsuk fel ezt a városkát.

Karnevál:
Fiuk, ne úgy, mint hajdanán,
A régi jó időkben,
Mikor még volt pénz szekér szám,
S mulatni jókedv bőven!
Rosz hirt közölnek a lapok,
Kevés a pénz, üres a zseb.
S a buksza hol szük s pénztelen,
Ott a jókedv is kevesebb.

Mondják egy *Töke* nevű ur,
Vonult magába vissza,
S komorsága levét a zsur,
A bál, a táncz megissza.
Te Pierott-m s te Pierette,
Te herlink s te vig sereg,
Ime Miskolczon most az idén
Héj! russzul áll az ügyetek!

Mindnyálan:

Rajta, előre, fel mulatni hát,
Ujra vidítsuk fel ezt a városkát!

Mindnyálan bevonulnak a „Grand Hotel” — nagytermébe.

II. Felvonás.

Az összeesküvés.

Személyek: Az elkeseredett férjek és apák tömege általában és Krausz Jónás különösen.

Idő: 1901. december 30 án, délután. *Hely:* Miskolcz.

(A zöld asztal körül egymás nyakába fogódzó elszánt tömeg.)

X. három leány apja: Uraim!

A tömeg: Halljuk!

X: Összefoglalom a mondatokat.

A tömeg: Halljuk!

X: Mi elkeseredett férjek és apák boldogságunkra, jövőnk életünk üdvére, az őszi és tavaszi termésre s mindenre, a mi szent előttünk, fogadjuk és esküszünk, hogy az általános gazdasági pangásra való tekintettel, figyelembe véve azt, hogy úgy az ipar,

mint a kereskedelem, sőt a földművelés terén is határozott visszaesés tapasztalható, hogy e bajok súlyát mindnyájan a legsajnosabban érezzük mi is, egyenként és általában.

A tömeg: Ugy van, igaz! Éljen!

X: Tekintettel mindezekre, esküszünk, hogy a legerélyesebb ellentállást fogjuk kifejteni e pazarló himp Karnevál herczeg hódításaival szemben és szikla-szilárdan ellent állunk a mi leghatalmasabb lefegyverzőink: nejeink és leányaink támadásainak!

Mindnyálan: Ellentállunk, esküszünk!

X: Uraim! Wertheim tűz és betörés mentes szekrénye — az eddigi tapasztalatok szerint — ellentállott a Papakosztak és Affendakiszok bandájának, de nagy kérdés, meg fogja-e óvni vagyunk roncsait leányaink, feleségeink és anyósaink phalánx támadásai ellen? Csak egyesülésünkben lehet erő, s azon esküvel fogadott elhatározásunkban, hogy a farsang tartama alatt úgy is eléggé üres pénztárczáinkat családjaink tánczoltatása végett megnyitni nem fogjuk.

Mindnyálan: (torkuk szakadtából kiáltva) Éljen! Éhéljen, esküszünk!

X: Uraim!

Krausz Jónás: Abczug! Le vele! (Általános elszörnyűködés.)

Mindnyálan: Mi az? Ki a vakmerő? Dárius? Vagy tán Rothschild?

Krausz J.: (Az asztalra áll. Siró hangon.) Óh nem! Nem Dárius ő felsége, nem Roth-

az ok elég arra; hogy ezt a mozgalmat becsületes, igaz meggyőződéssel támogassuk.

Már a törvényhatósági joggal felruházott városok helyzete is nehéz, de még sulyosabb a mienk. Mert azok maguk urai, mi pedig a rendezett tanácsú városok, jogok nélkül, ugyanolyan kötelezettséggel a vármegyének robotolunk.

Azért ne nézzük le, ne kicsinyeljük ezt a mozgalmat. Azzal önön magunknak tartozunk. Még az egyéni életben is annak az embernek van jövője, a ki magát megbecsüli és a maga jelentőségét, értékét mérlegelni tudja.

Nem mondjuk mi, hogy vakon neki ugorjunk. Hanem vessünk számot, tanulmányozzuk ezt a kérdést. Ismerjük meg a terhet, az erőnket, Ha lehet, legyünk a magunk ura. Szabaduljunk meg a megyei gyámkodás alól. Mert hiszen a szabadság, az önállóság szebb is jobb, is a szolgaságnál.

Civis.

Nagy a felháborodás. Városunk polgárai között nagy a felháborodás a miatt, hogy a borfogyasztásra vonatkozó egyezkedés adó-tételeit fölemelték. Hát hallatlan is az, a mennyire az állam kiszipolyozza a városok polgárait. Egy hectoliter bor elfogyasztásáért 14 koronát fizetni, az irtózatos sok. Hiszen eunyi pénzért örök áron is meg lehet szerezni azt a bort. De hát ezt a magas kormány nem bánja. Ő úgy gondolja, hogy a szegény polgárnép még ma sincs eléggé megnyuzva; éppen azért a borfogyasztási adót évi 12,000 azaz tizenkétezer koronával ismét fölemelte. Persze, jajgatnak most a kormánypárt emberei is, de a mikor szavazni kell, akkor az adóprés egyiknek sem jut az

schild, nem is Wanderbild, csak én, Krausz Jónás, a gabona és liszt ügynök, én a rebelis...

X: Beszéljen Krausz ur, mi az, mi bántja kebelét? Miért jelent be külön véleményt?

Krausz J.: Édes jó uraim! Apák, férjek és szegény, szerencsétlen nők. Ti a teremés legszánalmasabb lényei, kéréssem van hozzátok; az apához, a férjhez és boldogtalan vőhöz szólok bennetek.

Mindnyáján: (elérzékenyülve törlik szemeket.) Beszéljen Krausz ur!

Krausz J.: (kezait összekulcsolva.) Ne tegyenek tönkre! Ne kívánják halálomat, hagyjanak élnem, semmi egyebet!

X: Világosabban beszéljen Krausz ur, nem értjük.

Krausz: Nem értenek? Ugy hát nem igaz, hogy önök apák, vők és férjek. Nem, nem lehet igaz, mert különben megértették volna az én homályos, fájdalmas szavaimat. Uraim! Szegény kollegák, kell-e magyaráznom? Nekem, — (kétségbeesetten kiáltva) nekem kilencz férjhez menő, illetve férjhez menne leányom, kilencz hajadon leányom, kilencz eladó...

Egy hang: Olcsón?...

Krausz: Akár ingyen. Édes uraim, értenek-e már, kezdik-e látni, hogy ha nem tartjuk meg a farsangot, tönkre megyek... kilencz leány...! Uram Isten... b...

eszébe. A városnak persze fogyasztási adót ki kell teremteni, ha az ég a földdel össze esik is, ha a szegény polgárember koldusbotra jut is. A korcsma fogyasztás a mult évben nagyon keveset jövedelmezett s lehet, hogy ebben az évben még kevesebbet fog jövedelmezni. A fogyasztási adóbizottság tehát kénytelen volt a kiegyezés utján befolyó jövedelmet magasabbra előírányozni. Így azután a termelők minden hectoliter után 8 koronát, a nem termelők pedig 14 koronát tartoznak fizetni.

Nagy emberek.

A nagy emberek, mint tündöklő napok világítanak az emberiség történetében, ezt szokták mondani. Pedig nem a nagy emberek a világtörténelem vezető fáklyái és lángoszlopai, hanem minden szerencsés vagy ideges embert a történelem, a körülmények sajtóságos összetalálkozása folytán tesz nagygyá.

Annyi nagy ember, hogy szerit-számát sem tudjuk, pedig valójában ezek is hozzánk hasonló gyarló lények voltak, a kiket a véletlen tett nagygyá. Sokkal kevesebb a nagyság, az igazi nagy ember, mintsem csak sejteni is képesek volnánk. Nekem az tűnik fel, ha néha — hogy banális kifejezéssel éljek — „végig tekintek a történelem lapjain“.

Sok, sok embert bántott már Herosztratesz betegsége, a ki a hirnév utáni vágy miatt az ephézuszi Diana templomot felgyújtotta. Csak hogy Herosztratesz nem volt praktikus ember, rosszul választotta meg az eszközt, ki tudja hányan vannak magasztalt és bámult nagyságaink között, a kiket nem lelkesített egy hajszálnival magasabb cél sem, a kik hasonló indító okból vittek véghez valamit, a mi „nagygyá“ tette őket.

bál nélkül a nyakamon maradnak, megvénülnek, agyon esznek...

X ur: (dühösen) Eh! kérem, ez nem érv. Nincs pénz, nem lesz bál...

Krausz: (sirva.) Ne tegyenek tönkre, kilencz leányom van...

X ur: Örüljön, hogy nem tizenkilencz! Krausz ur, az ön érvei nem érvek, bennünket szilárd elhatározásainkban meg nem ingatnak. Nem lesz bál, punktum! Abczug Karnevál!

Mindnyáján: Abczug Karnevál! Abczug! Nem lesz bál! (Ujjaikat az ég fele emelék s megesküsznek)

Krausz Jónás: (Egyik sarokban kétségbeesve) Én Uram, Istenem...! kilencz leány!... Miért nem tizenkilencz? Hisz az már egyre megy!...

III. felvonás.

Személyek: X ur, bankár. Felesége. Leánya. Anyósa.

X-né: (férjéhez) Váltóitál jegyet a a Casinó bálba?

X: (A leveses kanalat leteszi és torkát köszörüli) Hm! Hm! Ehüm!...

X-né: Mi bajod, Áron?

X ur: (remegő hangon, mintegy sugva) Ma nem megyünk bálba. Itthon maradunk...

Leánya: Tessék papa?!

X: (kissé hangosabban) Ma nem megyünk bálba.

S hány ember van közöttünk is, a kik „nagy“ emberek! A nagy embereket nem szeretem. Kivétel nélkül imádtatják magukat, de nekik szabad, mert a nagyoknak más törvényeik vannak. Hanem azért ezek a nagyok mind felzudultak, mikor egy igazi nagyság kimondotta, hogy egy zseniális ember tetteit mindig más szemüvegen át kell nézni. Hiunak, önimádónak stb. mondták azon elv miatt, a melyet ők maguk kiharcoltak. Mily kiálthatatlanok ezek a „nagyok“, ha nagyságuktól eltekintünk.

De ugy kell nekünk. Senkisé nagy ember, ha mi nem tesszük azzá. A mily sok a rágalmozó, majdnem annyi, a kik hozzátartozóik közül valakit az édig magasztalnak, s nagy emberek proklamálnak. A nagy ember nem terem, hanem mi teremjük őt. Undok dolog, olyan, mint a bálványfaragás. De nem, még rosszabb. Ha bálványt faragok: azt csak magamnak teszem, de félisteneimet, csodáit, nagyembereimet nemcsak én imádom, hanem másokkal elismertetem, mások fölé állítom.

A mily mértékben halad a demoralizáció, oly mértékben szaporodnak nagyjaink is. Ma már annyi az érdem, a kitüntetés, hogy mindannyian igen érdemteljesek vagyunk. Nálunk a ki megtesz valamit, a mit okvetlenül meg kellett tenni: derék ember. Ha valaki husz éves korától ötvenedik életévéig szorgalmasan eljárt a hivatalba, s ott a hivatalos idő félét átaludta: érdemekben öszült meg, követeli az elismerést, tiszteletet és bámulatot, a melylyel adózunk neki, s legfelsőbb kitüntetés vár. A parlamentben? Okvetlenül előkelő politikus mindenki, ha már legalább husz év óta képviselő. Hogy eljár-e a tisztelt házba máskor is, mint a mikor a fizetését felveszi, az mellékes. És így vagyunk minden téren.

Legtöbb nagyemberünk persze a bohémek,

Felesége: Szóltál valamit, édes Áron?

X: (hangosabban) Ma... izé... izé... nem megyünk bálba... izé...

X ur anyósa: (csipősen) Édes vőm uram mintha valamit mondott volna... Ugy láttam, a szája mozgott. Halljuk hangosabban, ha valami mondani valója van.

X ur: (szorongva hallgat).

X-né, az anyós és leány egyszerűre: Igen, igen, csak hangosabban! Halljuk mit sutog? Nos?

X ur: Izé... csak azt mondtam, hogy... hát... izé... melyik bálba megyünk ma?

Mindnyáján: Igen jól van édes Áron, bálba megyünk minden áron!

Ilyen és hasonló jelenetek játszódtak le egész Miskolczon, az összeesküvés valamennyi résztvevőjénél.

Miskolcz az egész farsangot áttánczolja.

IV. felvonás.

Személyek, mint az I. részben.

Karnevál kivonulása.

Pierrott:

Csalódtál hát jó herczegem, Hogy nem fogadnak jól talán, Mulattál szünős-szüntelen, Ép ugy, miként még hajdanán. Volt leány, bor, volt zene, táncz, Akárhogy zárult a bilancz...

Igen szép dolognak látszik, ha egy nagy az írók és művészek között van. Itt legnagyobb is az őnistenek száma.

Író a kezdőnek a vállát veregeti. Pedig mit jelent ez a vállveregetés és dicséret? körülbelül azt: Látod, te tudsz szép dolgot csinálni és én ezt elismerem, de nem azért, hogy neked jobb kedved legyen, hanem azért, hogy lásd: hova kell neked fölemelkedni, hogy fölötted állok, hogy lássad, hogy én nemcsak szép dolgokat produkálok, mint te, hanem oly magasan is állok, hogy neked az én vállveregetésem nagy elismerés. És így, ha téged feldicsérlek: csak magamat emelem ki.

A kezdő embert tehát, a ki ambíciózus és komolyan foglalkozik önmagával, a vállveregetés inkább sérti, mint megörvendeztet.

Apropos: irodalmi nagyság. Irodalmi nagyjaink négy ötödrésze fölött tíz év múlva igen nagyot nevetünk: hogy tudjuk őket nagyoknak tartani az újságok és gyakori önreklámjaik után. De nem kell semmire sem rámutatni; mindenki tudja, csak nem akarja tudni, hogy nagyságaink kicsodák és mit érnek.

A történelem azonban — mondja mindenki, — ítéletet hoz és csak a nagyot örökíti meg. Pedig a történelem is igen gyarló valami. (Mert gyarló részekből csak gyarló egész jöhet létre). Kolumbus pl. a világtörténelem legelső héroszai között van. Pedig miért? Mert neki, mint sok másoknak, eszébe jutott, hogy a föld gömbölyű, s addig könyörgött a spanyol udvarnál, míg adtak neki három hajót, hogy nyugat felé utazhassék Indiába. El is ment, s nyugat felé szigeteket talált, a melyekről meg volt győződve egész életében, hogy Indiában vannak. Ez volt Kolumbus. S ki most? Egy új világ felfedezője, a ki országokat és világrészeket adott az

Pierrette:

A nők mily szépek voltak ott,
S a férfiak mily kedvesek,
Ám egyiken se látszhatott,
Hogy szük a pénz, üres a zseb.
Volt jó zene, volt jó cigány.
Tudnak mulatni jól itt lám!

Mindnyáján:

Volt leány, bor, volt zene, táncz,
Akárhogy zárult a biláncz!

Karnevál:

Ti vig fluk, ti, kik a bút,
Ez ólom sulyu felleget,
Mint szél, a mely rohanva fut —
Bárhonnan messze üzitek;
A pénztelenség szük világán,
Im könnyen győztetek meg in!
Ellent ki áll, hol megjelentek
Ti puccinelli, s herlakin,
S te Pierrott-om és Pierette,
Te tarka, vig, bohó sereg —
Mig a világ, neked hódolnak
Mulatni vágyó emberek —
A mig élünk a nagy világon,
Nem szün meg a dal, zene, táncz...
Ki nem pusztul a bál,
Mig él a vig Karnevál,
Akárhogy zárul a — bilánc!...

(Kivonulunk).

Függöny.

emberiségnek. Szegény pedig mitsem tudott róla; egyszerű hajóskapitány volt, a ki ha most a földre jönne, elbámulna, hogy világtörténelmi első rendű hős lett belőle.

Schvarcz Berthold véletlenül salétromot, szenet és ként tört egy mozsárban, s a keverék fellobbant. Így lett a jámbor Schvarcz Berthold barát a puskapor felfedezője és világhírű alak. Galileinek feltűnt a piazia templomban egy függő mécs szabályos lengése. Kutatni kezdte az inga törvényeit, a vége az volt, hogy híredtni kezdte (mert előtte már sokan fölfedezték) a föld forgását, s Galilei meg az „*eppur si muove*“, hallhatatlanok lettek s a szerény, de számtani műveleteiben bizó fizikus szintén a tudomány egyik legeslegnagyobb alakja. Folytathatnók még, de akkor az egész világtörténelmet ide kellene írunk.

A nagyság tehát igen relativ valami. Gyarlók voltunk és vagyunk mindnyájan s egyikünk életében a véletlen és szorgalmas nap-szamos munkának szerencsés összetalálkozásának nagyobb szerepe van, mint a másikéban. A nagy tettek és nagyságok kilenczvenkilencz százaléka ide tartozik. Ugy vagyunk tehát, hogy elmondhatjuk az ember tragédiájából ****-gal jelzett kóristával együtt:

— A porba szellem!

Elöttem nincs nagyság!

A „nagyember“ ma körülbelül olyan, mint a „nagyságos“ czim, a mely mindenkinek kijár, a ki a pinczérnek két krajczárnál több borraivalót ad.

Dr. Mephisto.

Előfizetési felhívás!

Tisztelt olvasóinkhoz!

Lapunk ez év kezdetén **tizenegyedik (XI) évfolyamába** lépett.

Tíz esztendő múlt van tehát a hátunk mögött. Multunk nehéz küzdelmeire visszatekintve, talán szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy nem éltünk hiába. Városunk és vármegyénk politikai és társadalmi életében számottevő tényező gyanánt szerepeltünk.

Mi jövőre is csak azok leszünk, a kik eddig voltunk. Csak azt ígérhetjük, a mit eddig teljesítettünk.

Szolgálni fogjuk ezentúl is hazánk függetlenségi törekvéseit, a szabadelvűség és demokrácia igazait, városunk és vármegyénk közérdekeit.

Ebbeli buzgó törekvésünkben buzdit bennünket a tapasztalt támogatásnak folytonosan emelkedő mértéke.

Hazafias bizalommal reméljük, hogy becsületes törekvéseink ezentúl még nagyobb méltánylásban fognak részesülni.

A »Szabadság«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A polgármester köszönő és bucsu- beszéde.

Soltész Nagy Kálmán országgyűlési képviselő, polgármesteri állásáról történt lemondása alkalmából — tekintetbe véve azt, hogy a sajtó a köztéren működő férfiak munkáját megkönnyíti, s a közjó érdekében együtt működik, a következő megleghangu levelet intézte lapunk szerkesztőségéhez:

A »Szabadság«

tekintetes szerkesztőségének

Helyben.

A reám nézve örökre emlékezetes 1901. évi december 30. án tartott városi közgyűlés lefolyásáról, annak személyemet illető határozatáról, a Szabadság nekem jóleső, szívélyes szavakban emlékezik meg.

És abból az alkalommal, hogy polgármesteri állásomtól megváltam, tárgyilagosan méltányolja huszonhárom éves hivatali működésem eredményét.

Fogadja ezért a t. szerkesztőség hálás köszönetemet.

Különösebben pedig hálás köszönettel tartozom azért, hogy a miskolci helyi lapok, s ezek között a t. szerkesztőség által irányított lap is — hivataloskodásom ideje alatt általában véve jó akaratú, tárgyilagos méltányolásban részesítették polgármesteri működésemet. — Mindig meg voltam győződve, hogy közügyeket érintve, a »Szabadság«, csak a város és polgárainak érdekében nyilatkozik, azok javára serkent, buzdit engemet és a vezetésem alatt állott hatóságot.

Igen sokszor örömmel és kellő méltatással fogadtam a lapuak mindazon indítványait, közléseit, észrevételeit, melyekkel városunk haladásának, jólétének ügye kapcsolatos volt.

Érthető volt azonban az is, hogy a sajtóban felmerült minden eszmét, gondolatot, óhajtaást, kívánságot hozsannával nem üdvözölhettem.

A nyilvánosság organumainak egyik célja, hogy a különböző vágyaknak, óhajtasoknak, indítványoknak közlője legyen. A közlésben igen sokszor egyes egyén nézete jut kifejezésre, gyakran oly egyéné, ki nem köteles mérlegelni azon követelményeket, melyekkel indítványa vagy kívánsága jár.

Egy intéző, vezető hatóság fejének más helyzete van. Annak figyelembe kell venni a közvélemény nyilvánulásait, a közönség egészének vagy ezek tekintélyes részének kívánatait, de még inkább szükségleteit; aztán mérlegelni kell a kivitel lehetőségét, annak eredményeit, hogy következményeiben nem lesz-e káros egy vagy más irányban, kivált pedig az anyagiakban.

En ezen tekinteteket soha nem mellőztem. A város és lakosságának szellemi, anyagi érdekének istápolása, ezek megvédése, gyarapítása lévén gondjaimra bízva, a lapok közléseit mindig figyelemre méltattam, de eredményében kétes, kockázatos, talán a város anyagi romlását okozó indítványok felkarolásába soha be nem mentem. A hasznos, szükséges és nélkülözhetlen dolgok között a sorrendet mindig megtudtam tartani.

Ezen soraim célja, hogy a t. szerkesztőség, bár utólagosan is tájékozva legyen a helyi sajtóval szemben tanúsított gondolkozásomról, de főképen pedig az, hogy a nyilvánosság előtt is tolmácsoljam, hogy a »Szabadság«-nak polgármesteri működésem eredményében kiváló része van, s hogy jóakaratu támogatásért köszönettel tartozom.

Fogadja a t. szerkesztőség tiszteletem nyilvánítását.

Miskolczon, 1902. január 3. án.

Soltész Nagy Kálmán,
országgyűlési képviselő.

UJDONSÁGOK.

— **Ujévi tisztelgések.** Az 1902. esztendő beálltával ujév napján városunkban is megtartattak a szokásos ujévi tisztelgések. A miskolczi függetlenségi párt tagjai közül nagyon számosan fölkeresték új év első napján *Bizony* Ákos országgyűlési képviselőt, hogy őt, úgy is mint a párt elnökét és vezérét üdvözöljék. *Kun* Bertalan ev. ref. püspöknél az egyház előljárósága és a főgymnasiumi tanári kar tisztelgett. A vármegyei tisztviselők dr. *Tarnay* Gyula alispánnál tiszteltek külön külön, a mennyiben a hivatalos tisztelgés elmaradt. A főispán nem volt itthon. A városházi tisztviselők *Soltész* Nagy Kálmán volt polgármesternél dr. *Kun* József városi főjegyző vezetése alatt tiszteltek. A keresk. és iparkamara tagjai előbb *Pfliegler* Ferencz alelnöknél, majd *Radvány* István elnökél, az üzletvezetőség tisztviselői *Görgey* László üzletvezetőnél, az ipartestület előljárósága *Karla* Bertalan elnökél, a terménycsarnok választmánya *Grünfeld* Ödön elnökél, a Borsodmegyei Takarékpénztár igazgatósága *Harangi* Menyhért elnökél, a kölcsönös önszegélyző hitelszövetkezet igazgatósága *Hidvégi* Benő elnökél tiszteltek.

— **Megfelebezett közgyűlési határozat.** Dr. Németh Imre városi képviselő felebbezést jelentett be Miskolcz város képviselő testületének azon határozata ellen, melylyel a polgármester választást a június havában tartandó általános tisztújításig elhalasztja. Felebbező szerint a városi közgyűlésnek nem volt jogában határozatot hozni, mert a képviselő testület illetékességi köre csupán a lemondás elfogadására terjed ki, a további teendők, így a választás elrendelése is az 1886. XXII. t. cikk értelmében az alispán hatásköréhez tartoznak.

— **Athelyezés.** *Ludvig* Dezső joggyakorok a miskolczi törvényszéktől a kassai törvényszékhez áthelyeztetett.

— **A honvédség köréből.** *Remenyik* Pál honvédfőhadnagy Sátoralja-Ujhelyből Miskolczra helyeztetett át.

— **Kinevezés a megyénél.** Báró *Vay* Elemér főispán *Lipcsy* Zoltán végzett joghallgatót a központba közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

— **A szolgabírák beosztása.** Báró *Vay* Elemér főispán 1902. évi január hó 1. től a múlt évi december hó 19-én megtartott megyegyűlésen megválasztott szolgabírákat az egyes járási főszolgabírói hivatalokhoz a következőleg osztotta be. A központi főszolgabírói hivatalhoz Nagy Imrét és Bátky Gyulát a mezőcsátihoz Zsóry Lajost, kit szabadságideje alatt dr. Kovács Loránd helyettesít; a mezőkövesdihez dr. Kazay Lászlót és Szabó Ignácot; a sajószentpéterihez Mogyoróssy Bertalant és Bolvári Andort; az özdíhoz Vass Lőrinczet, az edelényihez Zombory Zoltánt és Bónis Aladárt.

— **Jótékonyág.** *Éder* Elek kir. körjegyző az évforduló alkalmából 200 koronát adományozott az Izr. Nőegylet által fentartott *népkonyha javára*.

— **Felolvasás.** A Borsod-miskolczi köz-mívelődési és muzeum egyesület irodalmi szakosztálya folyó január hó 12-én délután 4 órakor a városházának nagytermében felolvasást tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja. Vendégeket szívesen látnák. — Belépti díj nincs. Felolvasók: 1. Buday József. A társas rovarok életéből. A hangyák. 2. Fetés István. A magyar szabadságharcok költészetéről. 2. Porcs János. Helyesírási apróság. A mássalhangzók.

— **Városi közgyűlés.** Miskolcz város képviselőtestülete f. hó 7-én kedden délután tartja *Pallaghy* Béla h. polgármester elnökelete alatt idei első közgyűlését, a melyen az ujonnan rendszeresített alszámvevői állást is betöltik. Ez állásra egyedüli pályázó *Héthy* Ferencz pénztári számtiszt, kinek helyére hatan pályáznak.

— **Filléregyleti bál.** A farsang legfényesebb és legsikerültebb mulatsága a filléregylet bálja, f. évi február hó 1-én tartatik meg a Korona szálló emeleti nagytermében.

— **Gazdák bálja.** A Miskolczi Mezőgazdák táncszivigalma február hó 9-én fog lezajlani a Korona emeleti termeiben.

— **Katonai kinevezések.** Az új-év alkalmával a közös hadsereg tartalékában kinevezettek: hadnagyokká a következő tiszt-helyettesek:

A gyalogságnál: *Kopeczek* János (5. gy. e.), *Leipzig* János (65. gy. e.), *Koós* Géza (3. gy. e.), *Groszberg* Tóbiás (65. gy. e.), *Kertész* Zsigmond (5. gy. e.), *Hovasi* Ferencz (65. gy. e.), dr. *Szmetan* Ignác, *Boxman* Arthur és *Vajda* András (a 65. gy. ezredtől a 69. gy. e.-hez,) továbbá a következő volt egyévi önkéntesek: *Komáromy* Zoltán (5. gy. e.), *Meindl* Richard (65. gy. e.) és *Varga* László (5. gy. e.).

A lovasságnál: *Vanka* József és *Wurm* Lajos (a 15. sz. huszárezrednél), *Unger* Richard, *Blaskovich* György, *Csathó* Andor, *Jantner* Aurél (a 4. h. ezrednél) volt tiszt-helyettesek, továbbá a következő volt egyévi önkéntesek: *Dániel* Tibor, *Boschán* Henrik, *Menasche* Gaston, *Markó* László, *Forst* Lipót és *Demeter* Andor (15. h. ezred.)

A tüzérségnél: a következő volt tiszt-helyettesek; *Német* Rikhard, *Galunsky* András, dr. *Rusinko* Zsigmond (6. tüzérezred), *Tassler* Béla, *Volker* Rikhard és *Radvány* Károly (17. h. t. e.) továbbá *Maléter* Ernő (6. t. e.) lovag *Haymerle* Frigyes, *Klein* Károly, *Aberle* Raimond és *Büchler* Izidor (17. h. t. e.) volt egyévi önkéntesek.

Hadapród tiszt-helyettesekké: A gyalogságnál a következő hadapródok: *Simon* Miksa (5. gy. e.), *Honig* József (5. gy. e.), *Mikes* József (5. gy. e.), *Szárász* György (5.) *Dobozi* Lajos (65.), *Roth* Jenő (5.), *Dick* Lipót (5.) és *Kende* Izsó (5.)

— **A miskolczi ügyvédi kamara** közhírré teszi, hogy ifj. *Badinyi* Gyula rozsnói ügyvéd elmebetegsége következtében, a nevezettnek ügyvédi iratai és értékei őrzésére s a haszthatatlan teendők ellátására gondnokul *Szontágh* Aladár rozsnói ügyvéd rendeltetett ki.

— **A borsodmegyei gazdasági egyesület** e hó 11-én kezdi meg az egyes községekben a szokásos gazdasági előadások sorozatát. Összesen 16 községben 32 előadás fog tartatni. Előadók lesznek: *Kovácsy* Géza és *Gerlóczy* Géza gazdasági akadémiai tanárok, dr. *Szentpáli* István kam. titkár, *Kovács* Domokos megyei állatorvos, *Klaisz* Gyula szőlészeti, *Póka* Sándor állattenyésztési felügyelő, *Fekete* Pál földmives-iskolai igazgató és *Vértessy* Tivadar gazdasági titkár. A borsodmegyei gazdasági egyesület Emődön kosárfonó, Mezőkövesden pedig szalmatanfolyamot létesít.

— **Halálozás.** Igaz részvétellel vettük a hírt, hogy dr. *Lang* Pál helybeli fiatal ügyvéd csütörtökön Budapesten hosszabb szenvedés után meghalt. Az elhunyt már régebb idő óta betegeskedett, s pár hó előtt egy budapesti gyógyintézetbe vitette magát, hol aztán neje, rokonai s ismerősei nagy fájdalomra jöblöltre szenderült.

— **Róna József Miskolczon.** *Róna* József budapesti szobrász e napokban városunkban időzött a Borsodvármegye által felállítandó Szemere-szobor ügyében. A szobor, melynek anyaga is *Róna* József ércöntő műhelyében, a művész felügyelete alatt fog öntetni, legkésőbb a jövő tavaszra elkészül.

— **Az izr. ipartársulat táncszivigalma.** Az izr. ipartársulat f. hó 19-én tartja táncszivigalmát a Korona szálló nagytermében. Ez lesz az egyesület tizenhatodik téli táncszivigalma, s érdekes, hogy mindazon hölgyek, a kik tizenöt éven keresztül bálanyái voltak az egyesület mulatságainak, valamennyien elvállalták a bálanyai tisztséget.

— **Szélhűdés érte** Nagy népcsoportot verődött össze tegnapelőtt délután a Kazinczy utcában, a midőn egy öreg asszony, özv.

Zakucsy Jánosné esett össze, s terült el eszméletlenül a földön. Szélhűdés érté a szegény anyókat, kit az előhívott mentők a kózkórházba szállítottak.

— **Vigyázatlanság.** Igen könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történetet volna szerdán délután egy óra tájban a Széchenyi-utca 21. számú ház előtt, a színház tájékán. Ugyanis e helyütt van a villamos vasút megállóhelye, hol a jelzett időben állt is egy villamos kocsi, míg az uttest másik oldalán egy vidéki fogat, melyen hölgy ült. A színház felől jött ekkor a *Kubacska* István zárt fogata, s kiakart térni. A hely szűk volt, s a vágató lovak a villamos csengésétől megbokrosodtak az ott álló fogatnak mentek. A bennülő hölgyek megijedtek, de szerencsére volt annyi lélek-jelenlétük, hogy a kocsiból kiugrottak s így az ijedtségen kívül más bajuk nem történt. Felhívjuk ezen körülményre a *rendőrség figyelmét*. Az ily helyeken a gyors hajtást tiltsa be, mert az esetleg előforduló szerencsétlenségekért a felelősség őt fogja terhe lni.

— **Meglopták a vonaton.** *Kohn* Márton almágyi kereskedő tegnap reggel Miskolczra jött. Amint a vonatról leszállott, keresni kezdte pénztárczáját, de azt nem találta. Kilopták a vonaton. A tárczában 700 korona készpénz volt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A rendőrségről.** *Pap* János napszámos sokáig nézett tegnap este a kauszó fenekére s teljesen elázott állapotban került ki a korcsmából. Két csavargó ezt látva, hozzácsatlakozott s óráját, lánczát és 17 koronát tartalmazó pénztárczáját ellopta. — A múlt éjjel ugyancsak ily módon fosztotta meg egy ismeretlen csavargó *Rostás* György napszámot is órájától, a ki szintén illuminált állapotban bandukolt hazafelé. A rendőrség mindkét ügyben nyomoz.

A ki a bálokon elegánsan óhajt megjelenni, az minden habozás nélkül forduljon **ifj. Klein Testvérek** czégghez, (színházi épülettel szemben) kiknél a lehető legegánsabb *uri divat*-czi kek ugy bel, mint külföldi különlegességek a legjantányosabb árban kaphatók.

x **Tartalékos tiszti és tiszt-helyettesi egyenruhák és felszerelések legfinomabb kivitelben jutányos árban készítenek, ugyszintén a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszti egyenruhák átalakíttatnak. Kokály Tamás** es fia ezred szabók Széchenyi-utca 60. (*Rosenberg* Gyula szőnyegáruháza mellett.)

Színház, művészet.

(—f—) **Szerdán**, újév első napján két előadás volt. Délután a „Hófehérke“ került színre gyermek-előadásul, melyben *Fekete* Irénke a czimszeropet igen ügyesen játszotta. Érdekes képet nyújtott ekkor a színház, tele jókedvű, vidám gyermekekkel. Valamennyi páholy, földszint, emelet színültig megtelt, mindenünnen apró babafejcskék tekintgettek ide-oda, s bámulták Hófehérkét és a törpéket.

Este zsulfolt ház előtt az idényben először *Herczeg* Ferencz „Ocskay brigadérosá“-t adták jó előadásban. *Bakó* László Ocskay Lászlót igazi művészettel játszotta, s a kuruczból labanczczá vedlett hőst kitűnően alakította. Szörényit *Rajs* adta ügyesen, nemkülönb *Kemény* is Taricsot. *Holéczy* Ilona (Tisza Ilona) játéka hideg volt. *Szarvassy* Ilona (Tisza Jutka) kis szerepében, *Fábián* (palócz), *Hetényi*, *Cseőreg*, *Virágh* stb. hozzájárultak a jó előadáshoz. *Dili* cigányleányt *Boróky* Boriska megkapó közvetlenséggel, s kellő érzéssel játszotta, a miért a

közönség nyílt színen is tapssal tüntette ki. A prologot *Hetényi* ügyesen szavalta el. A kiállítás fényes volt.

Csütörtökön „Szulamit“ ment másodsor. A nézőtér kongott az ürességtől, a mi bizonyítja, hogy Szulamit sorsa iránt, ha mindjárt nem is szomorú a vége, vajmi keveset érdeklődik a közönség. Az előadás egyébként nem volt rossz. *Felady* Boriska jól játszott, szépen énekelt, *Szelestey* Elza azonban Abigail szerepében ezúttal sem vált be, dacára, hogy tolettjeiről a folytonossági hiányt eltüntette. *Kemény* jó Absolon volt.

Tegnap **pénteken** „Ocskay brigadéros“t ismételték meg.

** A mai előadás. Ziehrer kitűnő operettje, „A svihákok“ ma kerül bemutatásra. Ez lesz az 1902. év első premierje. A darabhoz szükséges ruhákat és jelmezeket *Szalkay* Lajos igazgató a Magyar Színház mintái után készítette. A főbb szerepeket *Felady* Boriska, *Szegedy* Zelma, *Szelestey* Elza, *Cserey* Irma, *Hetényi* és *Virág* játszó. Az előadás iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik.

Egy színi referáda története.

A redakcióban javában folyik a munka. Az óra ötöt üt, a midőn a telefon csengője ismételtelen megszólal. Odamegyek.

- Halló, ki beszél?
- Én Alborák.
- Honnan beszél és mit akar?
- A kávéházból.
- Mit csinál ott?

— Egy művésznőnél voltam látogatónál, honnét ide jöttem a kávéháza uszonnál, s most azért szólítottam a telefonhoz, hogy megmondjam, miként a tegnapi bemutatóról a kritikát . . .

— Igen, igen, mi van a kéziratral? — szólok közbe, de azután hasztalan beszéltem, mert arra semmi választ nem kaptam. A kisasszony kikapcsolt.

Visszaülök asztalomhoz, s alig két perc múlva félelemtől reszketve, kipirult arccal állít be Alborák. Odajön hozzám, s elakarja mesélni, hogy mily jól mulatott a művésznőnél.

— De kérem, hagyja azt abba — mondom neki — inkább adja ide a kéziratot. Magára vállalta a tegnapi bemutatót, tessék tehát megírni a referátát.

— Igen — felelt — s leült íróasztalához, én pedig tovább munkába merültem. Rövid idő múlva Alborák a következő kéziratot teszi elélem:

„A kis hunczut. *Kellemes* Jakab 5 felvonásos tragikomédiája, „A kis hunczut“ tegnap került először színre. * Kisasszony a czimszerepet finom nűnszirozással játszotta, tolettjeivel pedig főként a férfközönség körében nagy feltűnést keltett. A többi szereplők is jók voltak. A darabról ezúttal helyszíne miatt nem írunk, de fentartjuk a jogot, hogy azzal majd bővebben foglalkozunk.“

A mint e kéziratot végig olvastam, Alborák összetett kezekkel állott előttem s kért, hogy ne haragudjak hanyagságáért, de egyben kötelező ígéretet is tett, hogy a darabmal majd tényleg bővebben fog foglalkozni. Mit voltam kénytelen egyebet tenni, mint megbocsátani, ám egyúttal menesztelés terhe alatt adtam tudtára, hogy ennek többet nem szabad megtörténni.

E kijelentésem után Alborák elrepült . . .

—s.

CSARNOK.

Utána.

Szava édes, elbűvölő volt.

— Keress és megtalálsz — mondá.

Azután a selyem susogása mind messzebb-ről, mind távolabbról hangzott, végre egészen elhalt.

Soká, nagyon soká töprengtettem még a látomány fölött. A kakas rég elkukorékolt a hajnal, mikor elaludtam.

Kábultan, majdnem részegen ébredtem.

Nem tudtam gondolkodni, nem cselekedni. A hová pillanték, mindenütt az ő arcát láttam. Feketének tűnt fel előttem a szőke, elfeledtem a ragyogó kék szemek színét, el a barnát, sötét volt az egész világ. De minden ezen feketeséget megaranyozta a paradicsom ezernyi színpompájával az a rózsaszínű fátyol, a melyen keresztül szemléltem.

Mentem azután, bolyongtam, bejártam minden egyes helyet, a hova csak hölgyek menni szoktak. Megesett akárhányszor, hogy már-már az igazit véltem feltalálhatni, szívem hangosabban dobogott, mikor azután a közelébe juthattam, csak akkor láttam, hogy tévedtem.

Igy tartott ez majdnem egy fél esztendeig. Elhanyagoltam összes teendőimet, elzárkóztam, ideges voltam, kiállhatatlan a végleteikig.

Barátaim lassankint hozzászórtak szépségeimhez, hol csipdestek, hol meg szánkozva néztek reám; nem bírván megfajteni, hogy mi is lehet az oka azon nagy változásnak, a melyen oly aránytalanul rövid időn átmentem.

Megesett egyszer, hogy valakit, a ki nagyon hasonlított látományomhoz, egy kicsit erősen találtam megnézni.

Még most is a fülemben zug, a mint piros ajkait összeszorítva, alig hallható hangon mondá, hogy — szemtelen. Részint ez, másrészt a haszontalan töprengés, bolyongás, közel hoztak már a megőrüléshez. Az eszem, az mindig azt sugta a jobb fülemben: — hagyd abba a dolgot, — de a szívem ugyanakkor lágyan, behizelgően rebepte: — utána.

A szívemre hallgattam és el voltam tökével, hogy keresem, a mig meg nem találok.

Egy szép májusi napon történt. A nap forrón, szokatlanul melegen tűzött le. Izzó volt a föld, tikkadt a lég. Alig néhány ember lézengett a poros utakon. Mindenki valami helyiségbe tért, hogy árnyékot keressen. Csak egyedül nekem nem volt nyugtom. Csatangolva az utcán, fületem egyszerre kerékpár-csengő hangja ütötte meg. Hátrafordulva, sóbálványként meredtem meg, a mint a keréken gyorsan elsurranva megpillantám azt, kit oly régen kerestem.

Szerettem volna utána futni, magam lábához vetve, hogy vagy taposson el, vagy szánakozzék rajtam és emeljen fel magához. Mintha gyökeret vertem volna: nem tudtam megmozdulni. Átkoztam magamat lustaságomért, hogy miért is nem tudok biciklizni.

A mint kissé felocsudtam, első utam egy kerékpár-üzletbe vitt. Kikerestem a legszebb biciklit, megvettem és hozzáálltam oly erélylyel a tanuláshoz, a milyen csak akkor van az emberben, ha azért tanul, hogy tudásával versenyre keljen a szálló szellővel, hogy röptében fogja el boldogságát, mindenét.

Hogy azután mi történt, azt tudjátok. Versenyző lettem. Egyike az elsőnek. Városról-városra menve mindenütt győztem. Levertem utoljára összes ellenfeleimet — csak magammal, a szívemmel nem bírtam.

Mikor a startör végspurtra harangozott, mikor örült gyorsasággal repültem át a célszallagot, akkor is mindig az ő édes arcza lebegett szemeim előtt.

Az ideai verseny-szezónt vidéken kezdtem. A megnyitó számnál óriási fölényvel elsőnek érkezve, tapssal, lelkes éjjennel fogadott a közönség. Mikor kerékemről fészálva, magam is nézőnek állottam be, közlelől,

nagyon közlelől újra hallottam azt a selyem-susogást.

Fepillantva, megismertem az én boldogságomat. Nyolcz hónap mult el azóta, nyolcz hosszú hónap telve kétség és reménynyel. Nagy küzdelemmel mégis győztem. Melanie a menyasszonyom.

Most már tudjátok szomorúságom okát. Hogy azonban meggyőződjetek arról, hogy mikor Melaniemet angyalhoz hasonlítottam, hogy akkor nem túloztam, jöjjetek el mához négy hétre lakodalmamra és lássátok boldogan azt, a kit csak szomorúnak ismertetek.

* * *

Nyílt-tér.

Utazáskor felette alkalmas!

Rövid használat után nélkülözhetlen.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva!
(Bizonyítvány Bécs, 1887. 1. ul. 3)

Kalodont

Nélkülözhetetlen

Fogcréme

Előkelő higienikusok elismerik, hogy a száj és fogak rendszeres és alapos ápolása az egészségmegnyik főfeltétele. Különösen gyomor-morbajok ez által megakadályozhatók. É czélra mint kipróbált szer a „*Kalodont*“ bizonyult, mely antiseptikus hatásánál fogva a szükségelt mechanikai tisztítás által a fogakra a legjobb hatással van.

Eladó.

Geró-utca 43. szám alatt egy úri fogat, két 5 éves kancza fajló, szerszám és alkalmas kocsi és egy új vadászfegyver (Lancaster) jutányosan

ELADÓ,

esetleg a kocsi is átvehető.

Ugyanitt egy borbély-műhelynek alkalmas

lakás május hó 1-től kiadó.

Értekezhetni ugyanott.

Hirdetés.

Miskolcz város képviselőtestülete 1901. évi december hó 30-án tartott közgyűlésében Soltész Nagy Kálmán kir. tanácsos polgármester állásáról való lemondásának elfogadásával kapcsolatosan 104. sz. a. kelt határozatával elrendelte, hogy 1902. évi január hó 1. napjától a városi házi pénztárból a nyugdíjalapba évi nyugdíj fejében 2500 korona összeg fizetessék, mint a város háláját Soltész Nagy Kálmán kir. tanácsos, polgármester iránt némiképp anyagilag is kifejezésre juttatni hivatott tiszteletdíj, mely egyúttal a városi nyugdíjintézet tagjainak szerzett jogait is teljesen épségben hagyja.

Ezen közgyűlési határozatot oly értesítéssel tesszük ki a v. közigazgatási iktatói hivatalban 1902. évi január hó 30-ig tartó 30 napi közszemlére, hogy ellene ezen idő alatt bárki felebbezést adhat be.

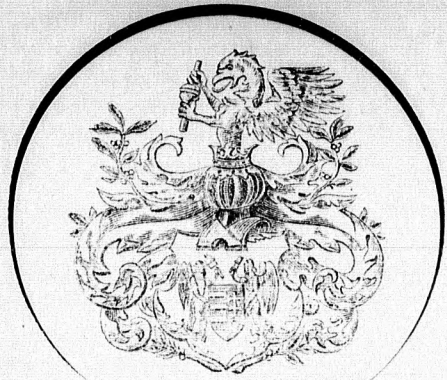
Kelt Miskolcz város képviselőtestületének 1901. évi december hó 30. napján tartott közgyűléséből.

Polgármester helyett.

Dr. Kun József,
v. főjegyző.

Dr. Pallaghy,
v. o. tanácsnok.

SZELÉNYI és TÁRSA Miskolcz

Farsangi idényre

ajánljuk

a legdivatosabb anyagokkal

dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁNKAT

meghívók,

tánczrendek,

belépő-jegyek,

eljegyzési értesítések,

esküvői meghívók

elkészítésére.

Széchenyi-utca 34. szám.

Könyvnyomda ≈

≈ **Könyvkötészet**

Doboz-gyár ≈

Pontos kiszolgálás. — Elegáns kiállítás.

Könyv-és hírlap-kiadó vállalat.

A „SZABADSÁG” kiadó-hivatala.

Nagy alkalmi vásár

mélyen leszállított árak mellett.

Óriási választék, meglepő olcsó árak.

6 pár feyházban kötött férfi harisnya 85 kr.

Jó mosó Barchet,
szép minták méterje 18, 22, 30 kr.
Francia Piké Barchet,
szintartó, mtrje 22, 28, 32 kr.
Francia mosó Flanel,
méterje 26 kr., nagy választékban
valamennyi kiválóan szép mintákban,
legjobb minőségben, gyönyörű kivitel.
Női ruhakelmék,
Duplaszéles Divatkelme
méterje 20 kr.
Duplaszéles angol gyapju kelme
méterje 45 kr.
120 cm. sz. Divatszövetek
méterje 45, 62, 76 kr.
Duplaszéles Brünni női posztók
méterje 35 kr.
120 cm. sz. Brünni gyapju nőiposztó
(Damentuc) ez egy alkalmi vétel
méterje 60-90 kr.
120 cm. széles fekete gyapju kelme,
méterje 56, 68, 85, 110 kr.

Angol kosztüm kelmék
gyönyörű kivitelben mtrje 85, 120,
140 kr.
**Damaszt (kamuka) asztalkész-
letek nagy választékban.**
Vásznak (magyar gyártmány)
1 vég 30 rőf creas vászon 3.50,
1 vég 30 rőfös magyar vászon 4.80
Színes és fekete **selymek**
gyönyörű szép, 60 krtól feljebb.
Zsebkendő 12 drb 80 kr.
„ **battist** 160 kr.
Futószőnyegek,
nagyon szép kivitelben 65 cm. szé-
lességben 25, 32, 40, 50 s feljebb
90 cm. szélesség. 52, 65, 75, 1.00
Brüsszel. Tapesztril és nyírott szőnyegek
jó minőségben és szép mintákban.
Szobaszőnyeg,
2 80, 6 80, 9-25 frt és feljebb.

Szövet-függönyök
1 ablakra 1 60, 2.-, 3.-, 3.50,
Csipkefüggönyök
100 cm. széles, méterenként 22, 28,
30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.
120 cm. széles mtrként 70, 85, 1.20
Saját készítményű paplanok és matracok.
**Női, férfi és gyermek-ruha-
neműek gyári raktára.**
**Francia pique, zefir, battist és
selyem-ingek nagy választékban.**
Fekete és színes patent gyermek harisnyák.
20 krtól feljebb, szintartók.
Férfi vagy női meleg Jäger ingek drbja 62
Férfi vagy női meleg Jäger nadrág drbja 62
Gyermek Jäger öltönyök és trico ruhácskák
nagy választékban.
**Ing-blousok, miderek, keztük, női
és férfi nyakkendők, harisnyk,
csipke, szalag, selyem, dísz-zsinór
aplikáció és mindenféle szabókellé-
kek legolcsóbb árakban kaphatók.**

3 pár feyházban kötött női harisnya 65 kr.

Legnagyobb választék! * Verseny nélkül! * Pontos kiszolgálás!

AMERIKAI ÁRUHÁZ MISKOLCZ

Városház-tér 28. Telefon 145. (Breuer-palota.)

Vidéki rendelvények legnagyobb figyelemmel eszközöltnék.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító társasága.

Vagyon 1900. december 31-én Biztosítási állomány 1900. decz. 31-én

1,687,840,168.45 frank 5,914,496,829.12 frank

Felvilágosítással szolgál

Magyarországi vezérigazgatóság: Budapest, IV., Károly-körút 26.

és a borsodmegyei főügynökség:

Edelstein Aladár

Miskolcz, Széchenyi-utca.

Legolcsóbb ajándék.

a Kock-féle

KÉPES BIBLIA.

A keresztény család házi ékessége.

50 remek színes képpel, az ó- és újszövetség magyarító jegyzeteivel.

Ára 2 forint helyett **75 kr.**

Kapható **Gedeon András** könyv és papírzületében
Miskolczon.

Ugyanott mindenféle *ifjúsági iratok, képes könyvek, mese
könyvek* stb. kaphatók. *Nagy választék levelezőlapokban.*

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **Iskola-u. 9-ik sz. a.** (a csizmadia ipartársulat árulóhelyiségével szemben) a mai kor igényeinek megfelelően, a „**Fehér Csillaghoz**” címzett

**szálloda, bor és sörcsarnokomat
megnyitottam.**

A szálloda az utazó közönség kényelmére egész egész nyitva áll.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok

Kiváló tisztelettel

Schönberger Ábrahám,
szálloda tulajdonos.

12533. sz.
tkv. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács Bálint végrehajthatónak Vesselényi Adolf és neje végrehajtást szenvedett elleni 115 kor. követelés és járulékal iránti ügyében az árverést a miskolczi kir. törvényszék területén levő, a miskolczi 5731/a. hrsz. a. foglalt 1/b. régi s 3. új rsz. alatt foglalt, a Kertész-sor utcában levő ház és udvarra 1320 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1902. évi január hó 20-ik napjának d. e. 9 órájkor ezen kir. törvényszék árverelő helyiségében megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1901. november hó 12 én.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság.

Hudák,
kir. tvszéki bír.